Európsky parlament
2024-2029

PRIJATÉ TEXTY

P10_TA(2026)0022

Európska technologická suverenita a digitálna infraštruktúra

Uznesenie Európskeho parlamentu z 22. januára 2026 o európskej technologickej suverenite a digitálnej infraštruktúre (2025/2007(INI))

Európsky parlament,

– so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“), najmä na jej články 173, 179 a 190,

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 29. januára 2025 s názvom Kompas konkurencieschopnosti pre EÚ (COM(2025)0030),

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 11. februára 2025 s názvom Pracovný program Komisie na rok 2025 – Spoločne za odvážnejšiu, jednoduchšiu a rýchlejšiu Úniu (COM(2025)0045),

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1781 z 13. septembra 2023, ktorým sa zriaďuje rámec opatrení na posilnenie európskeho ekosystému polovodičov a mení nariadenie (EÚ) 2021/694 (akt o čipoch)[1],

– so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2555 zo 14. decembra 2022 o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne kybernetickej bezpečnosti v Únii, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) č. 910/2014 a smernica (EÚ) 2018/1972 a zrušuje smernica (EÚ) 2016/1148 (smernica NIS 2)[2],

– so zreteľom na podrobnú správu Agentúry Európskej únie pre kybernetickú bezpečnosť (ďalej len „ENISA“) s názvom Foresight Cybersecurity Threats for 2030 – Update 2024 (Prognóza

---

1 Ú. v. EÚ L 229, 18.9.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1781/oj.

2 Ú. v. EÚ L 333, 27.12.2022, s. 80, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj.

kybernetických bezpečnostných hrozieb do roku 2030 – Aktualizácia z roku 2024), ktorá bola uverejnená v marci 2024[3],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/2847 z 23. októbra 2024 o horizontálnych požiadavkách kybernetickej bezpečnosti pre produkty s digitálnymi prvkami a o zmene nariadení (EÚ) č. 168/2013 a (EÚ) 2019/1020 a smernice (EÚ) 2020/1828 (akt o kybernetickej odolnosti)[4],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/881 zo 17. apríla 2019 o agentúre ENISA (Agentúra Európskej únie pre kybernetickú bezpečnosť) a o certifikácii kybernetickej bezpečnosti informačných a komunikačných technológií a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 526/2013 (akt o kybernetickej bezpečnosti)[5],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/38 z 19. decembra 2024, ktorým sa stanovujú opatrenia na posilnenie solidarity a kapacít v Únii na odhaľovanie kybernetických hrozieb a incidentov, prípravu a reakciu na ne a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2021/694 (akt o kybernetickej solidarite)[6],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/37 z 19. decembra 2024, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2019/881, pokiaľ ide o riadené bezpečnostné služby[7],

– so zreteľom na bielu knihu Komisie z 21. februára 2024 s názvom Ako splniť potreby digitálnej infraštruktúry v Európe? (COM(2024)0081),

– so zreteľom na správu Maria Draghiho z 9. septembra 2024 o budúcnosti európskej konkurencieschopnosti,

– so zreteľom na správu Enrica Lettu zo 17. apríla 2024 s názvom Oveľa viac než len trh,

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 2. júla 2024 s názvom Stav digitálneho desaťročia 2024 (COM(2024)0260),

---

3 https://www.enisa.europa.eu/publications/foresight-cybersecurity-threats-for-2030-update-2024.

4 Ú. v. EÚ L, 2024/2847, 20.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2847/oj.

5 Ú. v. EÚ L 151, 7.6.2019, s. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/881/oj.

6 Ú. v. EÚ L, 2025/38, 15.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/38/oj.

7 Ú. v. EÚ L, 2025/37, 15.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/37/oj.

– so zreteľom na rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2481 zo 14. decembra 2022, ktorým sa zriaďuje politický program digitálne desaťročie do roku 2030[8],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/903 z 13. marca 2024, ktorým sa stanovujú opatrenia na zabezpečenie vysokej úrovne interoperability verejného sektora v celej Únii (akt o interoperabilnej Európe)[9],

– so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1024 z 20. júna 2019 o otvorených dátach a opakovanom použití informácií verejného sektora[10],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/795 z 29. februára 2024, ktorým sa zriaďuje Platforma strategických technológií pre Európu (platforma STEP) a mení sa smernica 2003/87/ES a nariadenia (EÚ) 2021/1058, (EÚ) 2021/1056, (EÚ) 2021/1057, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) 2021/1060, (EÚ) 2021/523, (EÚ) 2021/695, (EÚ) 2021/697 a (EÚ) 2021/241[11],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2854 z 13. decembra 2023 o harmonizovaných pravidlách týkajúcich sa spravodlivého prístupu k údajom a ich používania, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2017/2394 a smernica (EÚ) 2020/1828 (akt o údajoch)[12],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1309 z 29. apríla 2024 o opatreniach na zníženie nákladov na zavádzanie gigabitových elektronických komunikačných sietí, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2015/2120 a zrušuje smernica 2014/61/EÚ (akt o gigabitovej infraštruktúre)[13],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1689 z 13. júna 2024, ktorým sa stanovujú harmonizované pravidlá v oblasti umelej inteligencie a ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 300/2008, (EÚ) č. 167/2013, (EÚ) č. 168/2013, (EÚ) 2018/858, (EÚ) 2018/1139 a (EÚ) 2019/2144 a smernice

---

8 Ú. v. EÚ L 323, 19.12.2022, s. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/2481/oj.

9 Ú. v. EÚ L, 2024/903, 22.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/903/oj.

10 Ú. v. EÚ L 172, 26.6.2019, s. 56, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1024/oj.

11 Ú. v. EÚ L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj.

12 Ú. v. EÚ L, 2023/2854, 22.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2854/oj.

13 Ú. v. EÚ L, 2024/1309, 8.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1309/oj.

2014/90/EÚ, (EÚ) 2016/797 a (EÚ) 2020/1828 (akt o umelej inteligencii)[14],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1153 zo 7. júla 2021, ktorým sa zriaďuje Nástroj na prepájanie Európy (NPE) a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1316/2013 a (EÚ) č. 283/2014[15],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/694 z 29. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje program Digitálna Európa a zrušuje rozhodnutie (EÚ) 2015/2240[16],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie, stanovujú jeho pravidlá účasti a šírenia a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 a (EÚ) č. 1291/2013[17],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/696 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Vesmírny program Únie a Agentúra Európskej únie pre vesmírny program a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 912/2010, (EÚ) č. 1285/2013 a (EÚ) č. 377/2014 a rozhodnutie č. 541/2014/EÚ[18],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/588 z 15. marca 2023, ktorým sa zriaďuje Program Únie pre bezpečnú konektivitu na obdobie rokov 2023 – 2027[19],

– so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ) 2021/2085 z 19. novembra 2021, ktorým sa zriaďujú spoločné podniky v rámci programu Horizont Európa a zrušujú nariadenia (ES) č. 219/2007, (EÚ) č. 557/2014, (EÚ) č. 558/2014, (EÚ) č. 559/2014, (EÚ) č. 560/2014, (EÚ) č. 561/2014 a (EÚ) č. 642/2014[20],

---

14 Ú. v. EÚ L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj.

15 Ú. v. EÚ L 249, 14.7.2021, s. 38, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1153/oj.

16 Ú. v. EÚ L 166, 11.5.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/694/oj.

17 Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj.

18 Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 69, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/696/oj.

19 Ú. v. EÚ L 79, 17.3.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/588/oj.

20 Ú. v. EÚ L 427, 30.11.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2085/oj.

– so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ) 2021/1173 z 13. júla 2021 o zriadení spoločného podniku pre európsku vysokovýkonnú výpočtovú techniku a o zrušení nariadenia (EÚ) 2018/1488[21],

– so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ) 2024/1732 zo 17. júna 2024, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2021/1173, pokiaľ ide o iniciatívu EuroHPC pre startupy s cieľom posilniť vedúce postavenie Európy v oblasti dôveryhodnej umelej inteligencie[22],

– so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1972 z 11. decembra 2018, ktorou sa stanovuje európsky kódex elektronických komunikácií (prepracované znenie)[23],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1183 z 11. apríla 2024, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 910/2014, pokiaľ ide o zriadenie európskeho rámca digitálnej identity[24],

– so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku Európskemu parlamentu a Rade z 21. februára 2025 s názvom Akčný plán EÚ na zaistenie bezpečnosti káblov (JOIN(2025)0009),

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 29. januára 2020 s názvom Bezpečné zavádzanie 5G v EÚ – Vykonávanie súboru nástrojov (COM(2020)0050),

– so zreteľom na Európske vyhlásenie o digitálnych právach a zásadách v digitálnom desaťročí obsahujúce záväzok podporovať európsky spôsob digitálnej transformácie, ktorej stredobodom sú ľudia[25],

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 30. decembra 2021 s názvom Kritériá pre analýzu zlučiteľnosti štátnej pomoci na podporu vykonávania dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu s vnútorným trhom (COM(2021)8481),

– so zreteľom na článok 55 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na správu Výboru pre priemysel, výskum a energetiku (A10-0107/2025),

---

21 Ú. v. EÚ L 256, 19.7.2021, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1173/oj.

22 Ú. v. EÚ L, 2024/1732, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1732/oj.

23 Ú. v. EÚ L 321, 17.12.2018, s. 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/1972/oj.

24 Ú. v. EÚ L, 2024/1183, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1183/oj.

25 Ú. v. EÚ C 23, 23.1.2023, s. 1.

A. keďže technologická suverenita by sa mala vnímať ako celý hodnotový reťazec od excelentnosti vo výskume až po vytvorenie lepšej hospodárskej súťaže a dosiahnutie väčšej európskej suverenity;

B. keďže EÚ je závislá od krajín mimo EÚ, pokiaľ ide o viac ako 80 % digitálnych produktov, služieb, infraštruktúry a duševného vlastníctva;

C. keďže niekoľko málo technologických spoločností má moc nad kľúčovými digitálnymi trhmi a kontrolu nad základnou internetovou infraštruktúrou vrátane operačných systémov, výpočtovej techniky, umelej inteligencie, vyhľadávačov, kapacity v oblasti sociálnych médií, digitálnej reklamy a platobných služieb;

D. keďže naša technologická suverenita bude vo veľkej miere závisieť od schopnosti Európy vytvoriť trhové podmienky potrebné na to, aby európske spoločnosti prosperovali a navzájom súťažili, čím sa zvýši kvalita ich výrobkov;

E. keďže EÚ hrozí, že nesplní svoje ciele a zámery digitálneho desaťročia vrátane prijatia cloudu, veľkých dát a umelej inteligencie;

F. keďže európske firmy prispievajú menším podielom k celosvetovému výskumu a vývoju v oblasti softvéru, internetových technológií a elektroniky, zatiaľ čo USA a Čína sú v týchto odvetviach lídrami;

G. keďže Digitálny kompas, politický program Digitálne desaťročie a Kompas konkurencieschopnosti Komisie sú základnými rámcami na posilnenie digitálneho ekosystému Európy, zabezpečenie vedúceho postavenia v oblasti technológií a zabezpečenie dlhodobej hospodárskej odolnosti;

H. keďže digitálna infraštruktúra pozostáva z hardvérových prvkov súvisiacich s pripojiteľnosťou vrátane optických vlákien, 5G a 6G, podmorských káblov, satelitov a spektra, výpočtovej techniky vrátane polovodičov, dátových centier, vysokovýkonnej výpočtovej techniky, kvantových technológií a softvérových prvkov vrátane riešení identity, internetu vecí, cloudu a systémov umelej inteligencie, ako aj sprostredkovateľskej vrstvy vrátane reklamných, vyhľadávacích, platobných a komunikačných systémov;

I. keďže konkurencieschopnosť EÚ bude čoraz viac závisieť od digitalizácie všetkých odvetví podporovanej odolnou, bezpečnou a dôveryhodnou digitálnou infraštruktúrou; v tejto súvislosti konštatuje, že jednotný digitálny trh je životne dôležitý, pretože môže spoločnostiam umožniť rásť a rozširovať sa;

J. keďže plný potenciál jednotného digitálneho trhu zostáva nevyužitý, pričom obchod s digitálnymi službami v rámci EÚ predstavuje len

8 % HDP, čo je výrazne menej ako 25 % v prípade obchodu s digitálnym tovarom;

K. keďže dostupnosť systémov elektronickej identifikácie, digitálnych verejných služieb a prístupu k elektronickým zdravotným záznamom sa zvyšuje, ale v dôsledku rozdielov v zavádzaní elektronickej identifikácie sú v členských štátoch stále značné medzery v poskytovaní dostupných a zvrchovaných digitálnych verejných služieb, ktoré sú v plnej miere zamerané na používateľa a chránia súkromie;

L. keďže elektronická identifikácia je v súčasnosti dostupná pre 93 % obyvateľstva EÚ, ale dosiahnutie 100 % digitálnych verejných služieb pre občanov a podniky do roku 2030 je naďalej náročné;

M. keďže interoperabilita a vzájomná prepojenosť by zvýšili konkurencieschopnosť európskeho hospodárstva a mohli by ťažiť z politík, ako sú „open-source first“ (priorita otvorený zdroj) a „public money, public code“ (verejné peniaze, verejný kódex) a vykonávanie spoločných a otvorených noriem;

N. keďže digitálna infraštruktúra má kľúčový význam pre priemysel EÚ vrátane automobilového priemyslu a možného rozvoja prepojených a autonómnych vozidiel; keďže že na podporu bezpečného ekosystému pre prepojené a autonómne vozidlá je potrebná spoľahlivá dátová a komunikačná infraštruktúra;

O. keďže optické siete tvoria jeden z pilierov digitálnej infraštruktúry EÚ, ktorá umožňuje vysokorýchlostný internet, siete 5G a budúce technologické zlepšenia;

P. keďže EÚ zaostáva so zavádzaním sietí 5G s cieľom splniť ciele do roku 2030, pričom pokrytie optickými vláknami je stále obmedzené len na približne 64 % európskych domácností;

Q. keďže investičné potreby v oblasti najmodernejšej pripojiteľnosti v EÚ sú obrovské;

R. keďže riešenie výziev súvisiacich s prístupom k pôde a sieťam je kľúčom k úspešnému zavedeniu digitálnej infraštruktúry;

S. keďže cieľom iniciatívy EÚ GOVSATCOM je zabezpečiť dlhodobú dostupnosť bezpečných, spoľahlivých a nákladovo efektívnych vládnych satelitných komunikačných služieb pre orgány EÚ a orgány verejnej správy členských štátov, ktoré riadia infraštruktúru a misie kritické z hľadiska bezpečnosti;

T. keďže čipy zohrávajú kľúčovú úlohu pri zvyšovaní technologickej konkurencieschopnosti a odolnosti Európy;

U. keďže Kompas konkurencieschopnosti Komisie, Dohoda o čistom priemysle a pracovný program Komisie na rok 2025 takmer vôbec nespomínajú polovodičové technológie, a to aj napriek ich rozhodujúcemu významu pre priemyselné ambície EÚ;

V. keďže akt o čipoch bol ad hoc adaptačným mechanizmom zameraným na riešenie určitých výziev týkajúcich sa nedostatku polovodičov; keďže jeho oblasti pôsobnosti sú väčšinou obmedzené na pokročilé polovodiče; keďže angažovanosť EÚ v oblasti starších polovodičov je nedostatočná; keďže revízia aktu o čipoch sa očakáva v septembri 2026;

W. keďže existujúce európske regionálne klastre v odvetví polovodičov majú svoju úlohu a mali by sa ďalej posilňovať;

X. keďže procesory, pamäťové technológie, grafické procesory (GPU) a kvantové čipy majú zásadný význam pre európsku digitálnu infraštruktúru a bezpečnosť dodávateľského reťazca;

Y. keďže cloudové služby sú základom širokej škály výpočtových činností a počítačových služieb, ktoré sa stali základným faktorom umožňujúcim konkurencieschopnosť;

Z. keďže združené modely by mohli zvýšiť konkurencieschopnosť trhu EÚ tým, že uľahčia vznik významných európskych alternatív založených na odborných znalostiach a prítomnosti na miestnom trhu;

AA. keďže rozsiahla infraštruktúra umelej inteligencie, ako sú gigatovárne umelej inteligencie, je nevyhnutná na umožnenie otvoreného a kolaboratívneho vývoja najzložitejších modelov umelej inteligencie;

AB. keďže hodnotový reťazec umelej inteligencie sa stále vyvíja a riešenie vývoja modelov umelej inteligencie je len jeho časťou; keďže európske riešenia v oblasti umelej inteligencie sa môžu vyvíjať s využitím európskej verejnej a súkromnej výpočtovej infraštruktúry, ktorá stimuluje inovácie, a predovšetkým startupy a malé podniky by mali využívať prístup k verejnej výpočtovej infraštruktúre;

AC. keďže modely umelej inteligencie, ktoré môžu fungovať na široko dostupnom hardvéri za mierne náklady, umožňujú väčšiemu počtu aktérov formovať spôsob vytvárania a používania systémov umelej inteligencie, čo poskytuje bezprostrednejšiu hodnotu v aplikáciách a umožňuje demokratickejšie využívanie umelej inteligencie;

AD. keďže v súčasnosti na zavádzanie, marketing a zavádzanie umelej inteligencie často vplýva len málo veľkých technologických spoločností; keďže niektoré prvky umelej inteligencie sa v EÚ nezavádzajú v rovnakom čase ako v tretích krajinách, čo vytvára konkurenčnú nevýhodu pre európske podniky a spotrebiteľov;

AE. keďže dátové centrá sú nevyhnutnou súčasťou vyspelej digitálnej spoločnosti, ktoré umožňujú distribuované spracovanie dát a účinné uchovávanie údajov;

AF. keďže dôveryhodná kapacita a dostupnosť dátových úložísk sú nevyhnutné pre odolnosť a rozvoj Európy; keďže väčšinu dátových centier v Európe nevlastnia európske spoločnosti;

AG. keďže budovanie a prevádzka rozsiahlych dátových centier si vyžaduje značné investície;

AH. keďže za približne 9 % celosvetovej spotreby elektrickej energie zodpovedajú dátové centrá, cloudové služby a pripojiteľnosť;

AI. keďže podmorské káble sú kritickou infraštruktúrou pre globálnu pripojiteľnosť, hospodársku stabilitu a bezpečnosť, pričom prenášajú viac ako 99 % medzinárodnej komunikácie a sú naďalej zraniteľné voči fyzickým škodám, kybernetickým hrozbám a geopolitickým rizikám;

AJ. keďže bezpečná a odolná digitálna infraštruktúra má zásadný význam, najmä vzhľadom na rastúci počet kybernetických útokov proti EÚ, jej členským štátom a jej priemyslu a spoločnosti;

AK. keďže súbor nástrojov EÚ pre bezpečnosť 5G je dôležitý na predchádzanie kybernetickej špionáži a posilnenie odolnosti dodávateľských reťazcov v digitálnej infraštruktúre EÚ;

AL. keďže 21 % podnikov uvádza dodržiavanie predpisov a právnu neistotu ako prekážku digitálnych investícií;

AM. keďže prístup založený na zásade rovnováhy záťaže zabezpečuje, aby sa brali do úvahy všetky záťaže zavedené iniciatívami Komisie a aby sa administratívna záťaž kompenzovala odstránením záťaže rovnocennej váhy v tej istej oblasti politiky;

AN. keďže výzvy týkajúce sa spotreby energie v oblasti umelej inteligencie, cloudu a kvantovej výpočtovej techniky, ako aj dátových centier si vyžadujú začlenenie udržateľnosti do stratégií digitálnej infraštruktúry;

AO. keďže sa predpokladá, že spotreba energie dátovými centrami sa do konca tohto desaťročia takmer strojnásobí, pričom sa zvýši zo súčasných približne 62 terawatthodín (TWh) na viac ako 150 TWh, čiže sa zvýši z 2 % na 5 % celkovej európskej spotreby energie;

AP. keďže nedostatok digitálnych zručností zostáva veľkým problémom, keďže len 54 % európskych občanov má aspoň základné digitálne zručnosti, čo je výrazne pod cieľovou úrovňou 80 % stanovenou v politickom programe Digitálne desaťročie;

AQ. keďže sa predpokladá, že nedostatok odborníkov v oblasti IKT v EÚ do roku 2030 dosiahne 12 miliónov, čo výrazne zaostáva za cieľom EÚ, ktorým je 20 miliónov kvalifikovaných pracovníkov;

AR. keďže správa o stave digitálneho desaťročia za rok 2024 a Draghiho správa zdôrazňujú naliehavú potrebu investovať do digitálnych zručností a zručností v oblasti vedy, technológie, inžinierstva a matematiky (STEM) s cieľom zachovať technologické spôsobilosti Európy a globálnu konkurencieschopnosť;

AS. keďže 60 % spoločností v EÚ uvádza ťažkosti s náborom kvalifikovaných pracovníkov v oblastiach, ako sú umelá inteligencia, kybernetická bezpečnosť a čisté technológie, čo predstavuje významnú prekážku pre inovácie, konkurencieschopnosť a zelenú a digitálnu transformáciu;

AT. keďže súčasný vývoj na trhu práce vrátane globálneho prepúšťania a politickej nestability mimo EÚ vytvára príležitosť na prilákanie kvalifikovaných digitálnych talentov do EÚ;

AU. keďže zvyšovanie konkurencieschopnosti a odolnosti si vyžaduje primerané financovanie; keďže verejné financovanie môže pôsobiť ako katalyzátor a súkromné investície a konkurenčné trhové sily sú kľúčom k dlhodobému rozvoju digitálnej infraštruktúry;

AV. keďže spoľahlivý a pružný ekosystém výskumu a inovácií založený na zásade excelentnosti je nevyhnutný na zabezpečenie globálnej konkurencieschopnosti a vedúceho postavenia EÚ v oblasti strategických technológií, ako sú kvantové technológie a umelá inteligencia;

AW. keďže normalizácia je jadrom skutočnej európskej digitálnej a technologickej suverenity; keďže význam noriem rastie v dôsledku rastúcej technologickej konkurencie na celom svete, najmä s USA a Čínou;

AX. keďže EÚ sa zaviazala rokovať o komplexných dohodách o digitálnom obchode s cieľom podporiť rozvoj bezpečnej, odolnej a konkurencieschopnej digitálnej infraštruktúry v partnerských krajinách;

AY. keďže Komisia oznámila prelomové dohody o zamedzení dvojitého zdanenia s Južnou Kóreou a Singapurom, ktoré predstavujú dôležitý precedens pre budúce dohody;

AZ. keďže Európsky parlament a Rada sa dohodli na horizontálnych ustanoveniach EÚ o cezhraničných tokoch údajov a ochrane osobných údajov a súkromia v hlave o digitálnom obchode v rámci obchodných dohôd EÚ, ktorú schválila Komisia a ktorá zostáva dôležitým nástrojom v súvislosti s digitálnym obchodom a uzatváraním nových dohôd o zamedzení dvojitého zdanenia;

Všeobecný úvod

1. zdôrazňuje, že európska suverenita je schopnosť budovať kapacity, odolnosť a bezpečnosť znižovaním strategických závislostí, predchádzaním závislosti od zahraničných aktérov a jednotlivých poskytovateľov služieb a ochranou kritických technológií a infraštruktúry; vyzýva na vypracovanie komplexného rámca posudzovania rizík s cieľom monitorovať a riešiť závislosti v celom digitálnom hodnotovom reťazci; zdôrazňuje, že takýto rámec by mal slúžiť ako základ na zabezpečenie pripravenosti a odolnosti EÚ posilnením európskej priemyselnej politiky a rozšírením domácich výskumných, vývojových a výrobných kapacít v oblasti strategických technológií;

2. domnieva sa, že technologická suverenita je schopnosť navrhovať, vyvíjať a rozširovať digitálne technológie potrebné pre konkurencieschopnosť nášho hospodárstva, blahobyt našich občanov a otvorenú strategickú autonómiu EÚ v globalizovanom svete; domnieva sa, že to zahŕňa zabezpečenie schopnosti EÚ prijímať autonómne rozhodnutia, spoluprácu s dôveryhodnými krajinami a subjektmi mimo EÚ, diverzifikáciu a posilnenie dodávateľských reťazcov a podporu koncepcie otvorenosti a interoperability s cieľom zabezpečiť, aby Európa zostala atraktívnym centrom investícií;

3. uznáva rastúcu koncentráciu moci v spoločnostiach z krajín mimo EÚ, čo obmedzuje schopnosť Európy inovovať, konkurovať a udržiavať kontrolu nad svojím digitálnym hospodárstvom, spoločnosťou a demokraciou; je znepokojený nadmernou závislosťou od aktérov z krajín mimo EÚ v kritických oblastiach, ako je cloudová infraštruktúra, polovodiče, umelá inteligencia a kybernetická bezpečnosť, v ktorých hrozí, že koncentrácia trhu a zahraničná kontrola oslabia konkurencieschopnosť, demokratickú odolnosť a bezpečnosť Európy;

4. opätovne potvrdzuje, že EÚ si musí zachovať zvrchovanosť pri presadzovaní svojich právnych predpisov, najmä v digitálnej oblasti; dôrazne odsudzuje a vyzýva na zrušenie zákazov cestovania, ktoré Spojené štáty uložili lídrom občianskej spoločnosti Imranovi Ahmedovi, Clare Melfordovej, Anne-Lene von Hodenbergovej a Josephine Ballonovej, ktorých práca prispieva k bezpečnejšiemu digitálnemu prostrediu pre všetkých a vedie k tomu, že digitálne platformy sa musia zodpovedať, ako aj zákazu cestovania, ktorý Spojené štáty uložili bývalému komisárovi EÚ Thierrymu Bretonovi, ktorý zohral kľúčovú úlohu pri stanovovaní pravidiel EÚ v digitálnej oblasti; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby na tieto bezprecedentné útoky rázne reagovali; berie na vedomie nedávne opatrenia na

presadzovanie práva prijaté podľa aktu o digitálnych službách[26] za porušenie povinností v oblasti transparentnosti a zmierňovania rizika, ako je pokuta vo výške 120 miliónov EUR uložená platforme X; pripomína, že cieľom presadzovania digitálnych právnych predpisov EÚ je zabezpečiť súlad s právom EÚ a ochranu základných práv, a nie regulovať politické názory; zdôrazňuje, že zavádzanie nových funkcií vrátane tých, ktoré sú založené na generatívnej umelej inteligencii veľmi veľkými online platformami musia sprevádzať primerané záruky a opatrenia na zmiernenie rizika, aby sa zabezpečil úplný súlad s právom EÚ, najmä pokiaľ ide o predchádzanie šíreniu nezákonného alebo zmanipulovaného obsahu; odsudzuje podporu niektorých politických strán, ako sú AfD, Reconquête, Fidesz alebo Konfederacja, ktoré opakujú naratívy pochádzajúce z krajín mimo EÚ a oslabujú právne predpisy v digitálnej oblasti a demokratické hodnoty EÚ;

5. domnieva sa, že ambície EÚ v oblasti priemyselných technológií by sa mali zameriavať na kľúčové strategické technológie budúcnosti, ako sú polovodičové alebo kvantové technológie, ktoré prispievajú k otvorenej strategickej autonómii EÚ a sú kľúčové pre našu zelenú, digitálnu a obrannú transformáciu;

6. uznáva posun v geopolitickom prostredí a z neho vyplývajúcu príležitosť pre dopyt na trhu po európskych výrobkoch a službách; považuje to za príležitosť na to, aby sa Európa stala svetovým lídrom v oblasti dôveryhodných a bezpečných digitálnych riešení;

7. zdôrazňuje, že treba posilniť podporné regulačné prostredie, ktoré podporuje inovácie, investície a rozvoj špičkových technológií v Európe a zároveň chráni koncových používateľov EÚ pred dôsledkami extrateritoriality;

8. uznáva, že je potrebná komplexná európska priemyselná politika pre digitálny ekosystém, ktorá by zahŕňala všetky relevantné oblasti politiky, ako je prístup na trh, normalizácia, výskum a vývoj, investície, obchod a medzinárodná spolupráca; vyzýva Komisiu, aby vypracovala túto komplexnú politiku s cieľom znížiť škodlivé strategické závislosti, posilniť domáce hodnotové reťazce a zaistiť bezpečný, dôveryhodný digitálny ekosystém založený na inováciách, ktorý je v súlade s európskymi hodnotami;

9. pripomína, že trhy s technologicky vyspelými produktmi a digitálnymi službami vo veľkej miere závisia od vonkajších dodávateľských reťazcov, čo predstavuje riziko pre suverenitu a odolnosť; zdôrazňuje význam posilnenia priemyselnej kapacity a technologických odborných znalostí v oblasti vznikajúcich a

---

[26] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2065 z 19. októbra 2022 o jednotnom trhu s digitálnymi službami a o zmene smernice 2000/31/ES (akt o digitálnych službách), (Ú. v. EÚ L 277, 27.10.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj).

prelomových technológií s cieľom podporiť otvorenú strategickú autonómiu EÚ;

10. zdôrazňuje, že posilnenie technologickej suverenity Európy v ére rýchleho technologického rozvoja si vyžaduje zvýšenie inovatívnosti a komercializácie s cieľom vybudovať potrebné spôsobilosti; zdôrazňuje, že Európa sa musí transformovať na globálne atraktívne a pružné podnikateľské prostredie znížením byrokracie, zvýšením predvídateľnosti regulácie a podporou podnikania a podstupovania rizika;

11. uznáva, že otvorená strategická autonómia a demokratická odolnosť musia byť jadrom programu Komisie a že komplexný prístup musí zahŕňať obstarávanie, financovanie a dlhodobé inštitucionálne rámce s cieľom vytvoriť zvrchované digitálne infraštruktúry v kritických oblastiach;

12. vyzýva Komisiu, aby analyzovala a vypracovala komplexný zoznam kritických závislostí v digitálnej infraštruktúre a technológiách, pričom posúdi minimálne služby uchovávania, identifikačné a platobné systémy, komunikačné platformy, ako aj softvér, protokoly a normy, ktoré ich podporujú, a aby navrhla opatrenia na podporu prístupu produktov a služieb so silným pozitívnym vplyvom na technologickú suverenitu, odolnosť a udržateľnosť EÚ na trh; v tejto súvislosti sa domnieva, že používanie osobitných kritérií na vyhodnotenie ponúk vo verejnom obstarávaní možno podporovať v oblastiach, v ktorých existujú takéto kritické závislosti; domnieva sa, že takéto kritériá môžu pomôcť stimulovať hospodársku súťaž a posilniť európsku technologickú suverenitu tým, že podľa možnosti uľahčia obstarávanie európskych digitálnych produktov a služieb;

Digitálna verejná infraštruktúra

13. je pevne presvedčený, že digitálna infraštruktúra je základom nášho hospodárstva a tak by mala existovať základná úroveň digitálnej verejnej infraštruktúry, ktorá zabezpečí suverenitu a trhové prostredie priaznivé pre hospodársku súťaž; konštatuje, že trh nevytvoril túto základnú vrstvu v mnohých dôležitých oblastiach, čo viedlo k monopolom a závislosti od zahraničných aktérov; zdôrazňuje, že na napravenie tohto nedostatku by EÚ mala prevziať vedúcu úlohu pri vytváraní silného základu pre digitálnu verejnú infraštruktúru vytváraním vrstiev digitálnych technológií pozostávajúcich z polovodičov, riešení pripojiteľnosti, cloudovej infraštruktúry, softvéru, údajov a umelej inteligencie; domnieva sa, že európska digitálna verejná infraštruktúra by mala byť založená na spravodlivých a konkurencieschopných hospodárskych modeloch a mala by využívať aj modely riadenia, v rámci ktorých nemajú súkromné spoločnosti, ani vlády centralizovanú kontrolu; zastáva názor, že by mala byť založená na spoločných a otvorených normách, mala by zahŕňať interoperabilitu a prepojenosť, aby sa zabránilo

odkázanosti na určitého používateľa a predajcu, a podnietiť inovácie tým, že uľahčí vstup nových účastníkov na trh, a že by mala tiež štandardne zabezpečiť súkromie a bezpečnosť;

14. domnieva sa, že zavádzanie digitálnej verejnej infraštruktúry by sa malo zamerať na oblasti, v ktorých existujú kritické závislosti, ako sa uvádza v komplexnom zozname Komisie; vyzýva Komisiu, aby pripravila podrobný a komplexný plán na vytvorenie európskej digitálnej verejnej infraštruktúry určením technológií, ktoré sú najvhodnejšie pre európske opatrenia, a naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vyčlenili primerané zdroje na zavedenie európskej digitálnej verejnej infraštruktúry;

15. zdôrazňuje, že európska digitálna verejná infraštruktúra by sa mala stimulovať koordinovanými opatreniami na úrovni EÚ, aby sa zabezpečila prítomnosť a konkurencieschopnosť európskych poskytovateľov, ako aj konkurenčné trhové prostredie; zdôrazňuje, že tieto ciele sa nedajú dosiahnuť len prostredníctvom regulácie a budú si vyžadovať značné verejné investície; uznáva, že nadchádzajúci viacročný finančný rámec (ďalej len „VFR“) by preto mal zahŕňať dodatočné finančné prostriedky na tento účel so zameraním na pridanú hodnotu EÚ a financovanie základnej vrstvy európskej digitálnej verejnej infraštruktúry;

16. uznáva, že v rámci nadchádzajúceho VFR sa EÚ musí zaviazať k zvýšeniu výdavkov na dosiahnutie technologickej suverenity; zdôrazňuje, že by to malo zahŕňať osobitné finančné krytie na rozvoj a zavádzanie vrstiev digitálnej verejnej infraštruktúry uvedenej v komplexnom zozname Komisie, ako aj dodatočné finančné prostriedky na zabezpečenie trhového prostredia priaznivých pre hospodársku súťaž v iných digitálnych oblastiach;

17. domnieva sa, že financovanie v rámci nadchádzajúceho VFR by malo uprednostňovať aktívne budovanie kapacít v kľúčových oblastiach hardvéru, softvéru a služieb vrátane vysokovýkonnej výpočtovej techniky, kvantovej výpočtovej techniky, šifrovania a komunikácie, pripojiteľnosti, cloudu, dát, webových ekosystémov a ekosystémov umelej inteligencie a digitálnych knižníc;

18. zastáva názor, že európska digitálna verejná infraštruktúra by mala byť založená na hodnotách EÚ a mala by zostať otvorená podobne zmýšľajúcim partnerom z krajín mimo EÚ; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby pokračovali v svojom úsilí a dodali väčší impulz procesu s Rozvojovým programom OSN v oblasti digitálnej verejnej infraštruktúry;

19. uznáva, že služby elektronickej verejnej správy ako kľúčový faktor umožňujúci efektívne, bezpečné a dostupné poskytovanie verejných služieb, ktoré by mali byť navrhnuté tak, aby uľahčovali digitálnu identifikáciu, zdieľanie vládnych údajov a platby vo verejnom sektore

bez toho, aby narúšali trhy alebo oslabovali existujúce riešenia súkromného sektora; zdôrazňuje, že prístup EÚ k službám elektronickej verejnej správy by sa mal zamerať na posilnenie digitálnych interakcií medzi verejnými orgánmi a občanmi a medzi verejnými orgánmi a podnikmi a zároveň by mal zabezpečovať dôveru, interoperabilitu a prístupnosť; domnieva sa preto, že bezpečný a plynulý prístup k verejným službám si vyžaduje dôveryhodný rámec elektronickej identifikácie, a víta oznámenie „podnikovej peňaženky“ zameranej na výrazné zjednodušenie prepojenia medzi podnikmi a verejnými orgánmi;

20. vyzýva Komisiu, aby ďalej rozvíjala dátové platformy verejného záujmu, ktoré umožňujú bezpečnú cezhraničnú výmenu údajov medzi verejnými a súkromnými subjektmi na prípady použitia, najmä v oblasti zdravotnej starostlivosti, mestského plánovania a monitorovania životného prostredia; ďalej vyzýva Komisiu, aby podporovala interoperabilitu medzi verejným záujmom a odvetvovými dátovými platformami, čím sa zabezpečí plynulý tok údajov a zároveň sa minimalizuje administratívna záťaž; konštatuje, že by sa to dalo dosiahnuť využitím existujúcich trhovo orientovaných riešení, ktoré podporujú inovácie, zachovávajú dôveru a dodržiavajú normy ochrany súkromia a bezpečnosti;

21. uznáva, že podľa súčasného právneho rámca majú európski občania právo kontrolovať svoje osobné údaje a že údaje vytvorené v rámci EÚ sa musia spracúvať v súlade s právom EÚ; zdôrazňuje, že ochrana súkromia a osobných údajov má zásadný význam pre budovanie dôvery v digitálne hospodárstvo a umožňuje európskym spotrebiteľom konať s dôverou bez ohľadu na to, kde sa ich údaje spracúvajú; zdôrazňuje, že európske spoločnosti, najmä malé a stredné podniky (ďalej len „MSP“), musia mať možnosť využívať údaje zákonným, etickým a bezpečným spôsobom na podporu udržateľného rastu a konkurencieschopnosti;

Digitálna infraštruktúra

22. zdôrazňuje, že digitálna infraštruktúra je oporou európskeho hospodárstva a spoločnosti a že jej význam bude naďalej rásť; vyzýva Komisiu, aby do požadovaného zoznamu kritických závislostí zahrnula komplexné posúdenie zloženia európskej digitálnej infraštruktúry s cieľom dostatočne analyzovať súčasný stav, posúdiť riziká a koordinovať opatrenia;

23. domnieva sa, že na posilnenie digitálnej infraštruktúry je nevyhnutné zaviesť iniciatívy na budovanie kapacít v kritických oblastiach na úrovni EÚ; domnieva sa, že tieto iniciatívy by sa mali zamerať na rozvoj základnej vrstvy verejnej infraštruktúry, ako sú siete gigatovární umelej inteligencie a európsky model indexácie webových stránok; zastáva názor, že táto základná vrstva umožní spoločnostiam rozvíjať svoje obchodné modely a zvýšiť dátovú

suverenitu; poukazuje na digitálne riešenia vytvorené EÚ, ako je európska digitálna identita, ktoré môžu ponúknuť inovatívnu infraštruktúru pre digitálne hospodárstvo EÚ;

24. uznáva strategický význam kritickej digitálnej infraštruktúry a potrebu posilniť jej bezpečnosť a odolnosť; chápe, že kritická digitálna infraštruktúra zahŕňa okrem iného káble (pozemné a podmorské), veže mobilných sietí, satelitné komunikačné systémy, frekvenčné a rádiové zariadenia, cloudové servery obsahujúce citlivé informácie a dátové centrá spracúvajúce citlivé informácie, ako aj určité softvérové prvky vrátane bezpečnostného softvéru, ktorý chráni kritické siete a dátové centrá;

25. zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť, aby táto infraštruktúra patrila do jurisdikcie EÚ, teda aby bola plne v súlade s právom EÚ; zdôrazňuje význam ochrany súkromia a bezpečnosti už v štádiu návrhu; vyzýva preto Komisiu, aby zaviedla právne predpisy na zmiernenie rizík, ktoré predstavujú vysokorizikoví predajcovia z krajín mimo EÚ, vrátane rizík, ktoré predstavujú poskytovatelia energetických zdrojov pod zahraničnou kontrolou;

26. vyzýva Komisiu, aby pri príprave budúcich legislatívnych návrhov a nadchádzajúceho VFR sústredila svoje úsilie na prehĺbenie jednotného trhu v súlade s odporúčaniami uvedenými v správe Enrica Lettu s názvom Oveľa viac než len trh a v správe Maria Draghiho o budúcnosti európskej konkurencieschopnosti s cieľom uvoľniť potenciál jednotného digitálneho trhu;

27. berie na vedomie odporúčania uvedené v týchto dvoch správach, že EÚ potrebuje zmenu paradigmy od podpory pripojiteľnosti v EÚ k vytvoreniu jednotného trhu v oblasti elektronických komunikácií a pripojiteľnosti; podporuje zjednodušený, harmonizovaný telekomunikačný rámec podporujúci inovácie, ktorý zabezpečí spravodlivú hospodársku súťaž a dostupnosť infraštruktúry;

28. víta bielu knihu Komisie s názvom Ako splniť potreby digitálnej infraštruktúry v Európe?, v ktorej sa uvádzajú tri piliere: vytvorenie „siete 3C“ – Connected Collaborative Computing (prepojená kolaboratívna výpočtová technika), dobudovanie digitálneho jednotného trhu a bezpečné a odolné digitálne infraštruktúry pre Európu;

29. považuje bielu knihu a následný konzultačný proces za súčasť prípravy legislatívnych iniciatív naplánovanej na toto funkčné obdobie vrátane aktu o digitálnych sieťach; vyzýva Komisiu, aby zaujala celostnejší pohľad na digitálnu infraštruktúru počas tohto procesu a uznala, že digitálna infraštruktúra obsahuje mnohé prvky nad rámec jednoduchej pripojiteľnosti; zdôrazňuje, že akékoľvek nové opatrenie digitálnej politiky musí sprevádzať posúdenie vplyvu;

30. naliehavo vyzýva Komisiu, aby zjednodušila a harmonizovala telekomunikačné pravidlá v rámci pripravovaného aktu o digitálnych sieťach a širšieho digitálneho balíka;

31. vyzýva Komisiu, aby zaviedla akt EÚ o rozvoji cloudových služieb a umelej inteligencie s cieľom posilniť európsku dátovú infraštruktúru a podporu európskych poskytovateľov cloudu; zdôrazňuje, že cieľom tohto aktu by malo byť aktívne budovanie európskeho jednotného trhu s cloudom a umelou inteligenciou;

32. uznáva, že zavádzanie špičkovej digitálnej infraštruktúry v celej EÚ si vyžaduje značné investície a že na dosiahnutie tohto cieľa je nevyhnutné verejné aj súkromné financovanie; vyjadruje znepokojenie nad pretrvávajúcim nedostatkom rizikového kapitálu a investičného financovania v Európe, ktorý oslabuje technologickú suverenitu; vyzýva Komisiu, aby výrazne rozšírila nástroje verejno-súkromných investícií vrátane rizikového kapitálu, strategických platforiem a špecializovaných nástrojov financovania pre startupy a scaleupy v kritických technologických odvetviach; zdôrazňuje, že je dôležité využívať verejné obstarávanie na podporu zavádzania a rozširovania otvorených a interoperabilných digitálnych riešení a zabezpečiť, aby sa súkromný kapitál, hospodárska súťaž a inovácie stali v strednodobom a dlhodobom horizonte hlavnými hnacími silami digitálnej transformácie Európy;

Vysokorýchlostné pripojenie

33. zastáva názor, že pripravovaný akt o digitálnych sieťach musí podporovať cieľ poskytnúť všetkým spotrebiteľom v EÚ do roku 2030 kvalitné pripojenie, najmä vo vzdialených a vidieckych oblastiach, ako aj odstrániť administratívne prekážky pri zavádzaní sietí 5G, 6G a bezpečného vysokorýchlostného širokopásmového pripojenia;

34. uznáva rastúcu konvergenciu telekomunikačnej infraštruktúry s cloudovými a edgeovými technológiami a domnieva sa, že otvorené rádiové prístupové siete by mohli poskytovať pokročilé technologické riešenia, znižovať náklady a zvyšovať interoperabilitu pripojiteľnosti; domnieva sa, že budúcnosť konektivity spočíva v komplementárnosti rôznych technológií, ako sú 5G/6G, wi-fi a satelit, pri ktorých bezproblémové prepojenia prinášajú výhody pre podniky a spotrebiteľov;

35. uznáva, že keďže cloudové a edgeové služby sú jadrom ich transformácie, siete pripojiteľnosti sa rýchlo vyvíjajú na platformy pre inovácie a budú čoraz viac závisieť od cloud computingu, umelej inteligencie, virtualizácie a iných technológií;

36. vyzýva na ambiciózne ciele v oblasti rozvoja a inovácie bezdrôtových komunikačných sietí, pričom uznáva potrebu širokospektrálneho prístupu, ktorý zahŕňa cloud computing, umelú inteligenciu, edge computing a kvantovú výpočtovú techniku; zdôrazňuje, že inovačný

ekosystém pre elektronické komunikácie, najmä pre vertikálne integrované telekomunikácie, by mal zostať orientovaný na trh, a trvá na tom, aby budúce regulačné opatrenia vychádzali z dôkladných posúdení vplyvu existujúcich právnych predpisov založených na poznatkoch;

37. uznáva, že hospodárska súťaž medzi prevádzkovateľmi všetkých veľkostí zostáva kľúčovou hnacou silou investícií do sietí pripojiteľnosti; vyzýva členské štáty, aby zabezpečili postupné odpájanie metalických sietí v prospech optických vlákien alebo technológií 5G, najmä keď je potrebná pravidelná údržba alebo aktualizácia siete, čím sa zabezpečí, aby sa prechod uskutočnil dosiahnuteľným spôsobom a aby poskytovatelia mohli vopred logisticky a finančne plánovať;

38. zdôrazňuje, že všetci spotrebitelia v EÚ by mali mať prístup k primerane kvalitnej, spoľahlivej a cenovo dostupnej pripojiteľnosti, čo prispeje k zvýšeniu dopytu po službách pripojiteľnosti; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby rozšírili a modernizovali digitálne siete, najmä vo vidieckych oblastiach, a aby podporovali verejno-súkromných investície do širokopásmového pripojenia a zavádzania sietí 5G a 6G pri súčasnom zachovaní noriem kybernetickej bezpečnosti a zásad bezpečnosti už v štádiu návrhu;

39. je presvedčený, že keďže infraštruktúra digitálnej pripojiteľnosti, ako sú optické vlákna, 5G a 6G, bude mať zásadný význam pre budúcu konkurencieschopnosť priemyslu, nadchádzajúci VFR by mal zahŕňať finančné prostriedky na rozsiahle zavádzanie sieťovej infraštruktúry, preklenutie existujúcej medzery v zavádzaní s cieľom dosiahnuť ciele Digitálneho desaťročia do roku 2030, vytvorenie celoeurópskeho pokrytia 5G pre občanov a úspešné zavedenie nástrojov Priemysel 4.0;

Optické vlákno

40. zdôrazňuje význam urýchlenia zavádzania optických sietí a moderných bezdrôtových komunikačných systémov, ktoré dokážu poskytovať rýchle, bezpečné a spoľahlivé digitálne služby;

41. uznáva, že je potrebné uprednostniť priame optické pripojenia pre domácnosti, podniky a verejné inštitúcie, aby sa okrem zavádzania sietí zároveň s verejnými prácami, ako sú práce na cestách, kanalizácií a elektrických zariadeniach, zabezpečilo ultrarýchle a spoľahlivé pripojenie s cieľom zefektívniť zavádzanie optických vlákien;

42. víta zavedenie aktu o gigabitovej infraštruktúre, ktorý reaguje na rastúce potreby rýchlejšej, spoľahlivej a dátovo náročnejšej pripojiteľnosti; uznáva význam spoločného využívania káblovodov a stĺpov na zavádzanie sietí s veľmi vysokou kapacitou s cieľom optimalizovať zdroje a znížiť náklady; naliehavo vyzýva členské štáty,

aby zefektívnili povoľovacie postupy a harmonizovali právne predpisy s cieľom znížiť finančné a administratívne prekážky rozširovania optickej infraštruktúry;

5G a 6G

43. domnieva sa, že súkromné investície sú nevyhnutné na zavádzanie elektronických komunikačných sietí, sietí 5G a 6G, ktoré sú dostatočne pokročilé, pokiaľ ide o prenos, rýchlosť, úložnú kapacitu, výkon edge computingu a interoperabilitu;

44. zdôrazňuje, že presadzovanie a vykonávanie aktu o gigabitovej infraštruktúre je ďalej potrebné na vytvorenie jednotného kontaktného miesta pre povolenia, centralizovaného digitálneho povoľovacieho procesu s cieľom znížiť oneskorenia pri zavádzaní infraštruktúry a zabezpečiť jednotné pravidlá pre prístup k infraštruktúre, stanovovanie cien a posudzovanie vplyvu na životné prostredie; vyzýva preto na intenzívne úsilie v tejto oblasti;

45. zastáva názor, že EÚ potrebuje silnú ochranu kybernetickej bezpečnosti vo všetkých odvetviach kritickej infraštruktúry s prísnejšími opatreniami na zníženie rizika vyplývajúcich z prítomnosti vysokorizikových dodávateľov sietí 5G a 6G, zabezpečenie hustého zavádzania malých buniek a makroveží, najmä v mestských a vidieckych oblastiach s nekonzistentným pokrytím, a zabezpečenie udržateľnosti a energetickej efektívnosti infraštruktúry s cieľom podporiť globálnu konkurencieschopnosť Európy v digitálnom hospodárstve;

Spektrum

46. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby pracovali na posilnenej koordinácii prideľovania frekvenčného spektra, najmä prostredníctvom včasnej identifikácie a harmonizácie uvoľňovania nových frekvencií, počnúc frekvenciami 6 GHz; požaduje politiku rádiového frekvenčného spektra, ktorá podporuje investície v Európe, a to aj harmonizáciou politík prideľovania frekvenčného spektra vo všetkých členských štátoch s cieľom urýchliť zavádzanie 5G na základe najlepších postupov, presadzovaním dlhšieho trvania licencií a zabezpečením prístupu k novému frekvenčnému spektru, ako je horné pásmo 6 GHz, s cieľom uspokojiť budúci dopyt a umožniť 6G; domnieva sa, že je potrebné spoločné úsilie verejných a súkromných subjektov, aby sa zvýšila konkurencieschopnosť Európy tak, aby nezaostávala za najrýchlejšie rastúcimi sieťami na svete, t. j. v Číne a Južnej Kórei;

Satelity a satelitné komunikačné systémy

47. zdôrazňuje význam satelitnej komunikácie pri rozvoji digitálnej infraštruktúry EÚ, zvyšovaní jej odolnosti, posilňovaní spôsobilostí aktérov EÚ a znižovaní závislosti od poskytovateľov z krajín mimo

EÚ, najmä v oblasti obrany; zdôrazňuje potrebu poskytnúť spotrebiteľom vo vzdialených a vidieckych oblastiach alternatívne riešenia v oblasti pripojiteľnosti;

48. zdôrazňuje strategickú úlohu Vesmírneho programu EÚ ako jedného z pilierov suverenity EÚ pri poskytovaní najmodernejších a bezpečných služieb určovania polohy, navigácie a určovania času pre systémy Galileo a EGNOS a nákladovo efektívnych služieb satelitnej komunikácie pre GOVSATCOM; konštatuje, že to EÚ a jej členským štátom umožňuje väčšiu suverenitu, pokiaľ ide o ich satelitné spôsobilosti vrátane geolokalizácie, pozorovania Zeme, dohľadu nad kozmickým priestorom a prepojenosti; víta najmä programy EÚ GOVSATCOM a IRIS^2, ktorých cieľom je zabezpečiť krátkodobú a dlhodobú dostupnosť bezpečných, spoľahlivých a nákladovo efektívnych vládnych satelitných komunikačných služieb pre orgány EÚ a vnútroštátne orgány verejnej správy, ktoré riadia infraštruktúru a misie kritické z hľadiska bezpečnosti;

49. vyjadruje poľutovanie nad silnou závislosťou od údajov z krajín mimo EÚ, pokiaľ ide o sledovanie vesmírnych objektov a dohľad nad nimi; zdôrazňuje, že je potrebné, aby Európa urýchlene posilnila svoje vlastné spôsobilosti a infraštruktúry v oblasti získavania informácií o situácii vo vesmíre (SSA) s cieľom zabezpečiť strategickú autonómiu a bezpečnosť; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby výrazne zvýšili investície do prostriedkov na dohľad a sledovanie vo vlastníctve EÚ a aby vytvorili účinné mechanizmy na výmenu informácií medzi členskými štátmi, ktoré Európe umožnia nezávisle monitorovať a chrániť svoju kritickú vesmírnu infraštruktúru;

50. zdôrazňuje význam zapojenia súkromného sektora do technológií nosných rakiet s cieľom ďalej urýchliť zavádzanie IRIS^2; zdôrazňuje, že je dôležité podporovať silný a konkurencieschopný európsky vesmírny sektor prostredníctvom väčšieho zapojenia súkromného sektora a podpory predchádzajúcich a nadväzujúcich odvetví; vyzýva Komisiu, aby podporovala európsku vesmírnu priemyselnú politiku, ktorá posilní suverenitu v oblasti vesmírnych technológií a služieb znížením strategických závislostí a zlepšením operačného riadenia európskych vesmírnych programov;

51. na tento účel vyzýva na prijatie konkrétnych opatrení na uľahčenie poskytovania satelitných služieb v celej Európe, a to aj vymedzením spoločných postupov a podmienok; zároveň požaduje spravodlivú hospodársku súťaž s jasnými a vynútiteľnými pravidlami pre všetky satelitné konštelácie vstupujúce na trh EÚ;

52. konštatuje, že v súčasnosti existuje niekoľko problémov s oneskorením satelitných sietí, a uznáva, že integrácia satelitných sietí s technológiami 5G a v budúcnosti 6G je kľúčová pre rozšírenie dosahu a spoľahlivosti pozemných sietí;

Systémy vysokovýkonnej výpočtovej techniky (ďalej len „HPC“)

53. uznáva pokrok, ktorý sa v posledných rokoch dosiahol pri zlepšovaní HPC; vyzýva Komisiu, aby pokračovala v integrácii a zvyšovaní výpočtovej kapacity v centrách EÚ pre HPC s cieľom zlepšiť trénovanie modelov umelej inteligencie a pripraviť sa na budúci pokrok v oblasti superpočítačov;

54. vyzýva Komisiu, aby vypracovala koordinovanú stratégiu na preklenutie priepasti medzi špičkovou technológiou HPC v Európe a jej praktickým, škálovateľným zavádzaním vo všetkých priemyselných odvetviach, a to aj vytvorením verejnej siete v oblasti superpočítačov; konštatuje, že táto stratégia by mala podporiť spoluprácu medzi verejnými inštitúciami, partnermi zo súkromného sektora vrátane MSP s cieľom zabezpečiť, aby sa spôsobilosti Európy v oblasti HPC stali kľúčovou hnacou silou hospodárskej konkurencieschopnosti a technologickej suverenity;

55. zdôrazňuje, že centrá HPC musia zabezpečiť prístupnosť pre vývojárov a používateľov základných modelov umelej inteligencie, generatívnej umelej inteligencie a aplikovanej umelej inteligencie: konštatuje, že centrá EuroHPC by mali byť využiteľné pre tieto prípady použitia a najmä pre malé a stredné podniky, startupy a scaleupy; zdôrazňuje, že to musí byť plynule doplnené iniciatívami, ktoré umožnia rozvoj a zavádzanie umelej inteligencie v EÚ;

56. víta vytvorenie nových tovární umelej inteligencie; zdôrazňuje, že továrne umelej inteligencie zmodernizujú superpočítače EuroHPC s cieľom zabezpečiť výpočtovú kapacitu pre umelú inteligenciu a podporovať startupy a scaleupy pri trénovaní a rozsiahlom vývoji dôveryhodných modelov umelej inteligencie na všeobecné účely;

Hardvér pre výpočtovú techniku: polovodiče, čipy a kvantové čipy

57. domnieva sa, že treba urýchlene prijať opatrenia na podporu domácej výroby polovodičov v EÚ, zlepšenie odolnosti dodávateľského reťazca vytváraním strategických globálnych partnerstiev, podporou startupov a inovácií, podporou cezhraničnej spolupráce v oblasti vývoja vyspelých polovodičov a poskytovaním finančných stimulov, regulačnej podpory a prístupu na trh;

58. zdôrazňuje potrebu právnej istoty na podporu vývoja polovodičov, zabezpečenie bezpečných dodávateľských reťazcov pre kritické suroviny a zabránenie narušeniam spôsobeným neistotou investícií;

59. naliehavo vyzýva, aby sa prikladal maximálny politický význam zabezpečeniu dostatočných dodávok čipov umelej inteligencie v Európskej únii a aby sa stali ústredným bodom politík EÚ v oblasti digitálneho priemyslu; berie na vedomie nárast dopytu po čipoch umelej inteligencie spôsobený rozširovaním aplikácií v oblasti cloud

computingu, edgeových zariadení, autonómnych systémov a generatívnej umelej inteligencie;

60. vyzýva Komisiu, aby reagovala na novú geopolitickú realitu a využívanie digitálnych dodávateľských reťazcov ako nástrojov nátlaku; naliehavo vyzýva Komisiu, aby našla diplomatické riešenie zákazu vývozu čipov umelej inteligencie z USA do 16 členských štátov EÚ;

61. vyzýva Komisiu, aby pokročilé čipy umelej inteligencie vrátane ich navrhovania a výroby zaradila do jadra revízie aktu o čipoch; vyzýva Komisiu, aby predložila túto revíziu tento rok a aby do nej zahrnula dlhodobú stratégiu založenú na súčasnej geopolitickej realite, ktorá buduje európsku strategickú nevyhnutnosť prostredníctvom vedúceho postavenia v oblasti technológií, primeraných výrobných kapacít a silného ekosystému výskumu a vývoja, čo bude nevyhnutné na zabezpečenie európskej suverenity v čoraz zložitejších časoch; domnieva sa, že je nevyhnutné posilniť interakciu medzi výskumom, odbornou prípravou, dodávateľmi a robustnou verejnou infraštruktúrou, aby sa proces výskumu, vývoja, testovania a nakoniec plnej výroby urýchlil;

62. domnieva sa, že EÚ by mala zintenzívniť svoje úsilie v oblasti vývoja kvantových čipov, ak chce urýchliť čas potrebný na uvedenie priemyselných inovácií EÚ v oblasti kvantových technológií na trh;

63. vyzýva Komisiu, aby podporovala výrobu bežne používaných čipov v rámci Únie, napr. pre elektronické zariadenia a automobily; vyzýva na podporu vývoja čipov, ktoré znižujú spotrebu energie v digitálnom sektore;

64. zdôrazňuje potrebu podporovať výkonnosť obehového hospodárstva a pripomína, že výrobky informačných a komunikačných technológií a iná elektronika sú súčasťou prioritných skupín výrobkov pracovného plánu, ktorý sa má prijať do apríla 2025 podľa nariadenia (EÚ) 2024/1781[27];

65. domnieva sa, že v rámci nadchádzajúceho VFR sa musia vyčleniť dodatočné finančné prostriedky na rozvoj kapacít na výrobu polovodičov a iných polovodičových technológií a procesov novej generácie (napr. fotonické čipy, širokopásmové čipy, ako aj navrhovanie, výroba, testovanie, montáž a pokročilé balenie) v rámci EÚ;

---

[27] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1781 z 13. júna 2024, ktorým sa zriaďuje rámec na stanovenie požiadaviek na ekodizajn udržateľných výrobkov, mení smernica (EÚ) 2020/1828 a nariadenie (EÚ) 2023/1542 a zrušuje smernica 2009/125/ES (Ú. v. EÚ L, 2024/1781, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj).

Cloudové služby

66. uznáva, že na trhu sú potrebné suverénne riešenia, ktoré ponúkajú zvýšenú úroveň kontroly nad údajmi pre určité kategórie citlivých údajov, a uznáva riziká spojené so spoliehaním sa na jediných dominantných poskytovateľov; vyzýva na vypracovanie stratégie na zníženie závislosti od zahraničných poskytovateľov cloud computingu a zároveň na podporu európskych alternatív;

67. konštatuje, že diskusie o systéme certifikácie kybernetickej bezpečnosti EÚ pre cloudové služby nepriniesli žiadne výsledky; poukazuje na to, že existujú aspekty suverenity, najmä v súvislosti s extrateritorialitou záväzných právnych režimov, ktoré nemožno vyriešiť prostredníctvom technických diskusií; vyzýva Komisiu, aby v plánovanom akte o rozvoji cloudových služieb a umelej inteligencie navrhla vymedzenie zvrchovaného cloudu a jeho oblasť pôsobnosti;

68. konštatuje, že je potrebné zabezpečiť uchovávanie údajov a výpočtovú kapacitu a distribuované výpočtové infraštruktúry; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že používatelia cloudu budú mať možnosť vybrať si riešenia, ktoré spĺňajú ich potreby, a to urýchleným odstránením prekážok brániacich zmene poskytovateľa a diverzifikáciou poskytovateľov prostredníctvom multicloudových stratégií a podporou konkurencieschopného európskeho trhu s cloudom, čím sa zníži závislosť od jednotlivých poskytovateľov a posilní sa digitálna suverenita;

69. vyzýva Komisiu, aby využila iniciatívy ako 8ra a IPCEI CIS na dosiahnutie pokroku v oblasti decentralizovanej infraštruktúry cloudových a edgeových služieb, ktoré umožňujú suverenitu, prispievajú k zníženiu závislosti od zahraničných poskytovateľov a zabezpečeniu odolnosť a zároveň zvyšujú operačnú flexibilitu v rámci Európy;

Systémy umelej inteligencie

70. víta iniciatívu InvestAI vrátane gigatovární umelej inteligencie; zdôrazňuje, že je potrebné, aby sa Európa stala svetovým lídrom v oblasti odbornej prípravy modelov umelej inteligencie, vedeckého výskumu a pokroku v oblasti kvantovej výpočtovej techniky; je odhodlaný ďalej podporovať rozvoj umelej inteligencie spustením iniciatív, ako sú továrne umelej inteligencie, s cieľom poskytnúť výpočtovú kapacitu startupom, scaleupom a výskumným pracovníkom;

71. vyzýva Komisiu, aby ďalej podporovala navrhovanie a rozvoj európskej umelej inteligencie a prijala politiky a opatrenia, ktoré umožnia európskym priemyselným odvetviam využívať ich údaje a zavádzanie umelej inteligencie;

72. zdôrazňuje, že oneskorené zavádzanie inovácií založených na umelej inteligencii bráni technologickému pokroku, konkurencieschopnosti trhu a digitálnej transformácii v rámci EÚ;

73. očakáva, že model verejno-súkromného financovania uvoľní neočakávané súkromné investície do umelej inteligencie, čím sa startupom a priemyslu otvorí prístup k superpočítačom;

Kvantová technológia

74. uznáva, že je naliehavo potrebné vymedziť jasný plán rozvoja kvantových technológií vrátane kvantovej výpočtovej techniky a kvantového šifrovania, čím sa zabezpečí, aby verejné a súkromné investície viedli k hmatateľnému komerčnému využitiu;

75. vyzýva Komisiu, aby vykonala posúdenie existujúcich vnútroštátnych rámcov kvantového experimentálneho prostredia a toho, ako sa na ne vzťahujú existujúce právne predpisy s cieľom zabrániť fragmentácii trhu; víta oznámenie stratégie pre kvantové technológie a aktu o kvantových technológiách v Kompase konkurencieschopnosti Komisie;

76. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, aby sa aktom o kvantových technológiách, ku ktorému bude vypracované posúdenie vplyvu, Európa stala vedúcim regiónom pre kvantovú excelentnosť a inovácie investovaním do výskumu, vývoja a inovácií, mobilizáciou finančných prostriedkov na rozšírenie európskeho kvantového ekosystému, kapacít a výroby a zabezpečením komercializácie popredného európskeho kvantového výskumu v Európe; zdôrazňuje, že by mal priniesť hmatateľné technologické aplikácie prostredníctvom podpory politík, ktoré urýchľujú technologickú vyspelosť a uľahčujú prechod od výskumu ku komerčnému úspechu;

77. požaduje cielené investície, priemyselnú spoluprácu a regulačné rámce, ktoré podporujú vývoj, rozširovanie a uvádzanie kvantových technológií na trh v kľúčových odvetviach;

78. vyzýva na koordinovanú stratégiu EÚ pre postkvantovú kryptografiu s cieľom chrániť údaje pred budúcimi kybernetickými hrozbami;

Dátové centrá

79. vyzýva Komisiu, aby podporovala ekosystémy na výmenu údajov špecifických pre jednotlivé priemyselné odvetvia, podporovala spoluprácu a stimulovala inovácie a zároveň zachovala dátovú suverenitu a zabezpečila súlad s nariadeniami EÚ, ako sa uvádza v akte o údajoch; naliehavo vyzýva Komisiu na dôrazné presadzovanie predpisov s cieľom zabezpečiť, aby dominantní účastníci trhu nekládli MSP nespravodlivé podmienky prístupu k údajom a ich zdieľaniu;

80. domnieva sa, že je potrebné zabezpečiť prepojenú infraštruktúru, ktorá by dátovým centrám umožnila efektívnu spoluprácu podľa spoločných noriem s vysokorýchlostným pripojením, pričom by sa zachovala flexibilita, bezpečnosť a škálovateľnosť; domnieva sa, že tento prepojený systém by pomohol zabezpečiť distribuovanú redundanciu, aby údaje a služby zostali dostupné aj v prípade zlyhania dátového centra;

81. vyzýva Komisiu, aby uprednostňovala interoperabilitu medzi platformami, čo umožní plynulú integráciu údajov medzi podnikmi a odvetviami, v súlade s požiadavkami aktu o údajoch, ktorými sa ukladajú povinnosti týkajúce sa prenosnosti údajov a interoperability pre cloudové a edgeové služby; zdôrazňuje potrebu dôsledného presadzovania týchto ustanovení s cieľom zabrániť odkázanosti na určitého dodávateľa a zabezpečiť, aby európske priemyselné ekosystémy mohli využívať inovácie založené na údajoch bez technických alebo zmluvných prekážok;

82. pripomína plán Komisie dosiahnuť, aby boli dátové centrá do roku 2030 klimaticky neutrálne a vysoko energeticky účinné; domnieva sa, že je potrebné zlepšiť integráciu dátových centier s energetickým systémom so zameraním na opätovné využívanie tepla a poskytovanie služieb flexibility pre potreby elektrizačnej sústavy; uznáva, že je potrebné stimulovať výskum chladiacich a energeticky účinných procesorov, pričom osobitná pozornosť by sa mala venovať podpore dátových centier EÚ; naliehavo vyzýva Komisiu, aby zabezpečila jasné a konzistentné vykonávanie existujúcich právnych požiadaviek na prevádzkovateľov dátových centier v rámci právnych predpisov EÚ a členských štátov;

83. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zvýšili verejné investície a zamerali sa na ne a aby podporovali súkromné investície do digitálnej infraštruktúry s cieľom umožniť rast a modernizáciu dátových centier;

Podmorské káble

84. vyzýva Komisiu, aby prijala koordinované opatrenia na ochranu, posilnenie bezpečnosti a opravy podmorských káblov; zdôrazňuje potrebu pokračovať v investíciách do výstavby nových podmorských káblov s cieľom zabezpečiť redundanciu; víta úlohu EÚ pri spolufinancovaní takýchto projektov s cieľom zlepšiť digitálnu infraštruktúru a pripojiteľnosť vo všetkých členských štátoch; vyzýva Komisiu, aby preskúmala možné synergie medzi údržbou podmorských digitálnych a energetických infraštruktúr;

85. zdôrazňuje, že je dôležité zlepšiť kapacity EÚ a členských štátov v oblasti opráv a mechanizmov reakcie na narušenia podmorských káblov, ktoré sú nevyhnutné na zachovanie bezpečnej a nepretržitej komunikácie; zdôrazňuje význam medzinárodnej spolupráce pri

oprave úmyselne poškodených káblov a uľahčovaní potrebných investícií a vyzýva na zriadenie flotily rýchlej reakcie so sídlom v EÚ s cieľom zabezpečiť rýchlu obnovu a kontinuitu prevádzky v prípade narušení; vyzýva Komisiu, aby uskutočnila posúdenie regulačných opatrení s cieľom zaistiť spravodlivý prístup a bezpečnosť bez ohľadu na to, či sú tieto infraštruktúry v súkromnom alebo verejnom vlastníctve;

86. víta prijatie akčného plánu EÚ na zaistenie bezpečnosti káblov, ktorý bude pozostávať zo štyroch pilierov: prevencia, odhaľovanie, reakcia a oprava, odrádzanie. zdôrazňuje význam ich včasného využívania v plnom rozsahu; vzhľadom na súčasný geopolitický kontext naliehavo vyzýva na zvýšenie investícií do technológií s cieľom posilniť bezpečnosť a odolnosť podmorskej a pobrežnej infraštruktúry;

87. vyzýva Komisiu, aby podporovala výskum a inovácie s cieľom umožniť pokročilé technologické inovácie v oblasti bezpečnosti káblov vrátane systémov včasného varovania a posúdení hrozieb založených na umelej inteligencii;

88. naliehavo vyzýva Komisiu, aby preskúmala dostupné nástroje určené na lepšie využitie súkromných investícií na podporu projektov európskeho záujmu týkajúcich sa káblov; vyzýva Komisiu, aby zahrnula projekty týkajúce sa podmorských káblov do zoznamu dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu; uznáva potrebu zefektívniť a zjednodušiť realizáciu veľkých projektov spoločného európskeho záujmu a administratívny proces spojený s týmito projektmi;

Kybernetická bezpečnosť

89. pripomína legislatívnu prácu vykonanú v predchádzajúcom volebnom období zameranú na výrazné zlepšenie kybernetickej bezpečnosti v EÚ; víta najmä prijatie aktu o kybernetickej odolnosti, aktu o kybernetickej solidarite a smernice NIS2; zdôrazňuje potrebu harmonizovaného a včasného vykonávania a presadzovania týchto opatrení;

90. vyzýva Komisiu, aby predložila hodnotiacu správu o akte o kybernetickej bezpečnosti a navrhla legislatívny akt na jeho preskúmanie s cieľom posilniť rámec kybernetickej bezpečnosti EÚ s osobitným zameraním na vzájomné pôsobenie medzi suverenitou a bezpečnosťou; ďalej vyzýva Komisiu, aby posilnila ochranu strategickej a kritickej infraštruktúry a zabránila zahraničnému zasahovaniu zo strany subjektov, na ktoré sa vzťahujú extrateritoriálne právne predpisy, a aby urýchlila proces prijímania systémov certifikácie kybernetickej bezpečnosti EÚ; vyzýva na posilnenie mandátu agentúry ENISA s cieľom koordinovať reakciu na krízy, uskutočňovať dohľad nad certifikáciou kybernetickej bezpečnosti kritických infraštruktúr a zabezpečiť jednotné

vykonávanie noriem kybernetickej bezpečnosti na celom jednotnom trhu;

91. zdôrazňuje význam nadchádzajúcej európskej stratégie vnútornej bezpečnosti pri posilňovaní kybernetickej bezpečnosti a ochrany kritickej infraštruktúry;

92. so znepokojením konštatuje, že podľa druhej správy o pokroku členských štátov pri vykonávaní súboru nástrojov EÚ v oblasti kybernetickej bezpečnosti 5G 14 členských štátov ešte nezaviedlo žiadne obmedzenia týkajúce sa vysokorizikových dodávateľov, čo predstavuje významnú zraniteľnosť v oblasti bezpečnosti; vyzýva na úplné vykonávanie súboru nástrojov EÚ pre bezpečnosť sietí 5G s cieľom znížiť závislosť od vysokorizikových predajcov; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že súbor nástrojov bude záväzný, najmä pokiaľ ide o vysokorizikových predajcov kritickej infraštruktúry;

Zjednodušenie

93. konštatuje, že na to, aby EÚ dosiahla skutočnú technologickú suverenitu, musí mať životaschopné komerčné alternatívy; zdôrazňuje, že EÚ musí urýchlene presadzovať komplexný program zjednodušenia a znižovania byrokracie s cieľom podporiť prostredie priaznivé pre inovácie, ktoré bude schopné podporovať konkurencieschopné európske alternatívy voči dominantným globálnym digitálnym aktérom; zdôrazňuje, že nadmerná administratívna záťaž, roztrieštené regulačné rámce, neúplný jednotný digitálny trh a nadmerne zložité postupy dodržiavania predpisov neúmerne ovplyvňujú európske startupy, scaleupy a MSP, čo obmedzuje ich schopnosť konkurovať na celosvetovej úrovni; uznáva, že EÚ by preto mala uprednostniť zefektívnenie regulácie a prehĺbenie jednotného digitálneho trhu a mala by zabezpečiť, aby boli právne predpisy primerané, orientované na inovácie a aby nebránili rozvoju európskych technologických riešení;

94. zdôrazňuje, že treba zosúladiť nové legislatívne návrhy so zásadami lepšej právnej regulácie, aby sa zabezpečilo, že každé nové opatrenie digitálnej politiky, ktoré má vplyv na konkurencieschopnosť, bude sprevádzané posúdením vplyvu vrátane kontroly konkurencieschopnosti, MSP a spoločností so strednou trhovou kapitalizáciou, v rámci ktorej sa vyhodnotí, či je daný legislatívny nástroj potrebný, primeraný a či nevytvára zbytočné zaťaženie pre podniky, najmä pre malé a stredné podniky, a teda jeho dôsledky na konkurencieschopnosť, investičné vyhliadky a dobré podmienky pre spotrebiteľov;

95. zdôrazňuje, že zjednodušenie právnych predpisov EÚ nesmie ohroziť žiadne zo základných práv občanov a podnikov, a tým ohroziť regulačnú istotu; domnieva sa, že akýkoľvek návrh na zjednodušenie

by nemal byť unáhlený ani navrhnutý bez náležitej úvahy, konzultácií a posúdenia vplyvu;

96. víta záväzok Komisie plne uplatňovať zásadu znižovania zaťaženia podnikov v právnych predpisoch EÚ; vyzýva preto Komisiu, aby zintenzívnila svoje úsilie a zamerala sa na odstránenie väčších nákladov a administratívnej záťaže pre podniky v porovnaní s výhodami, ktoré by vyplynuli z nových regulačných požiadaviek zavedených na úrovni EÚ v tej istej oblasti politiky s cieľom odstrániť prekážky vstupu na trh a pomôcť európskym spoločnostiam rozširovať sa a rásť;

97. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila dôsledné zjednodušovanie, vykonávanie a presadzovanie digitálnych právnych predpisov EÚ prostredníctvom digitálneho balíka, ktorým sa zefektívnia vymedzenia pojmov a postupy podávania správ, posúdia spôsoby zmiernenia oznamovacích povinností a zmenšia rozdiely medzi priemyslom a vládou;

98. domnieva sa, že rozvoj EÚ ako atraktívneho a pružného podnikateľského prostredia je kľúčom k posilneniu technologickej suverenity, pretože podporuje spoločnosti a inovátorov, aby zostali v Európe; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že by sa malo zabrániť nadmernej regulácii a administratívnej záťaži a že pravidlá EÚ by mali byť jasné, ucelené, predvídateľné, primerané a technologicky neutrálne, čím sa zachová globálna konkurencieschopnosť regulačného prostredia; je presvedčený, že k rámcu priaznivému pre inovácie by mali prispieť aj nové metódy verejného obstarávania a vývoj regulačných experimentálnych prostredí a testovacích zariadení;

99. víta návrh Komisie na 28. právny režim, v ktorom uznáva, že jednotný harmonizovaný súbor pravidiel platných v celej EÚ bude prelomovým faktorom pre investície do digitálnej infraštruktúry a inovácie; domnieva sa, že zníženie regulačnej fragmentácie v 27 vnútroštátnych právnych režimoch podporí súkromné investície, zníži náklady na dodržiavanie predpisov a urýchli zavádzanie digitálnej infraštruktúry, produktov a služieb novej generácie; nabáda Komisiu, aby zabezpečila, že tento rámec bude osobitne riešiť regulačné prekážky v digitálnom odvetví, ako sú udeľovanie povolení a cezhraničné toky údajov, daňové stimuly a cezhraničné toky údajov, s cieľom vytvoriť skutočný jednotný digitálny trh;

100. naliehavo vyzýva Komisiu, aby vytvorila jednotné kontaktné miesto s cieľom zjednodušiť postup podávania žiadostí o prístup súkromného sektora k mechanizmom financovania EÚ a zabezpečila, aby sa súkromné spoločnosti, MSP a startupy mohli ľahšie zúčastňovať na digitálnych investičných programoch;

Energetika

101. zdôrazňuje, že dátové centrá budú vyvíjať ďalší tlak na elektrické siete, a preto je nevyhnutné ich posilniť prostredníctvom anticipačných investícií; zdôrazňuje, že dátové centrá môžu pomôcť stabilizovať sieť aj tým, že sa podieľajú na flexibilite na strane dopytu; požaduje opatrenia na stimulovanie takýchto príspevkov na základe vykonávania revízie reformy európskeho trhu s elektrinou;

102. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby navrhli a zaviedli nástroje, ktoré zabezpečia riadne plánovanie rastúceho dopytu po energii zo strany dátových centier a uľahčia ich strategické umiestnenie v blízkosti dostupných zdrojov energie, čím sa minimalizuje závislosť od širšej sieťovej infraštruktúry;

103. uznáva, že optické vlákno je energeticky účinnejšie v porovnaní s tradičnými medenými sieťami; uznáva význam zníženia spotreby energie pri prenose údajov a zabezpečenia dlhodobej stability a efektívnosti;

104. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila spoľahlivé a dostatočné dodávky čistej energie a emisne neutrálne technológie na podporu digitálnej infraštruktúry budúcnosti;

Zručnosti

105. uznáva naliehavú potrebu kvalifikovanejších odborníkov v digitálnych oblastiach, aby sa splnili strategické ciele EÚ; vyzýva členské štáty, aby vypracovali národné stratégie a stimuly na udržanie európskych talentov a prilákanie najlepších svetových odborníkov v oblasti digitálnych technológií, čím sa posilní inovačná kapacita EÚ a jej vedúce postavenie v oblasti technológií;

106. zdôrazňuje, že je dôležité odstrániť rozdiely v oblasti digitálnych zručností a zručností STEM s cieľom zvýšiť technologickú odolnosť, inovačnú kapacitu a otvorenú strategickú autonómiu; vyzýva členské štáty, aby posilnili investície do digitálneho vzdelávania, zvyšovania úrovne zručností a rekvalifikácie, najmä v oblastiach, ktoré sú nevyhnutné pre zelenú a digitálnu transformáciu; podporuje uprednostňovanie investícií, ktoré riešia nedostatok digitálnych zručností, najmä v oblasti umelej inteligencie, kybernetickej bezpečnosti, analýzy údajov a čistých technológií, s cieľom podporiť inovácie a technologickú suverenitu;

107. požaduje koordinované stratégie na vnútroštátnej úrovni s cieľom zlepšiť prístup ku kvalitnému vzdelávaniu v oblasti STEM, podporiť celoživotné vzdelávanie a prilákať talenty do IKT a súvisiacich oblastí; podporuje partnerstvá medzi verejnými inštitúciami, priemyslom a poskytovateľmi vzdelávania s cieľom zabezpečiť súlad medzi učebnými plánmi a meniacimi sa potrebami trhu;

108. vyzýva na zintenzívnenie úsilia o zlepšenie digitálnej gramotnosti a zručností vo všetkých demografických skupinách so zameraním na

rané vzdelávanie v oblasti STEM, odborné vzdelávanie a prípravu a celoživotné vzdelávanie v oblasti digitálnych technológií; odporúča zosúladiť vnútroštátne stratégie vzdelávania a odbornej prípravy s cieľom digitálneho desaťročia EÚ, teda aby 80 % obyvateľstva malo do roku 2030 základné digitálne zručnosti, a to so zameraním na rodovo inkluzívne politiky s cieľom zvýšiť účasť žien v oblastiach IKT a STEM; vyzýva inštitúcie EÚ, aby prijali konkrétne kroky na dodržiavanie záväzkov uvedených v Európskom vyhlásení o digitálnych právach a zásadách v digitálnom desaťročí, a to v rámci EÚ, ako aj v rámci spolupráce Únie s tretími krajinami;

109. podporuje vytvorenie spoločného rámca EÚ pre certifikáciu digitálnych a technických zručností s cieľom zlepšiť uznávanie a prenosnosť kvalifikácií medzi členskými štátmi;

110. nabáda Európsku investičnú banku a národné rozvojové inštitúcie, aby podporovali udržanie digitálnych talentov prostredníctvom spoločného investovania do európskych startupov v oblasti špičkových technológií, čím sa zabezpečí, aby inovácie financované EÚ zostali v regióne a prispievali k technologickej suverenite Európy;

Výskum a inovácie

111. uznáva význam preklenutia priepasti medzi výskumom a komercializáciou a vyzýva Komisiu, aby posilnila zhodnocovanie inovácií v rámci EÚ;

112. domnieva sa, že schopnosť Európy transformovať výskum na riešenia pripravené na uvedenie na trh má zásadný význam pre budovanie potrebných spôsobilostí a zníženie závislosti od technológií z krajín mimo EÚ;

113. zdôrazňuje, že treba strategicky prideľovať finančné prostriedky na urýchlenie vývoja a uvádzania na trh riešení, ktoré posilňujú technologickú odolnosť Európy a stimulujú inovácie; zdôrazňuje význam pružnejšej štruktúry financovania založenej na excelentnosti, najmä z hľadiska zlepšovania prenosu výskumu do priemyselných aplikácií; vyzýva na zvýšenie investícií do výskumu a inovácií s cieľom posilniť znalosti a technologické spôsobilosti Európy a trvá na tom, aby financovanie výskumu, vývoja a inovácií EÚ bolo založené na otvorenej hospodárskej súťaži a excelentnosti;

114. zdôrazňuje vybudovanie inovačného ekosystému si vyžaduje politiky, ktoré podporujú priemyselné inovácie vrátane cielených investícií do kľúčových strategických technológií, v ktorých môže Európa zaujať celosvetovo vedúce postavenie, ako je kvantová výpočtová technika;

115. domnieva sa, že súkromné investície do výskumu, vývoja a inovácií majú mimoriadny význam, a vyzýva EÚ, aby vytvorila stimuly, ktoré účinne zmobilizujú súkromné financovanie rozvoja kritických

technológií, a to aj prostredníctvom verejno-súkromných partnerstiev;

116. zdôrazňuje naliehavú potrebu silnejších stimulov na mobilizáciu kapitálu súkromného sektora pre inovácie založené na technológiách; nabáda členské štáty, aby zaviedli cielené fiškálne stimuly, regulačné zjednodušenia a nástroje na rozdelenie rizika určené na prilákanie súkromného kapitálu do technologického a digitálneho sektora; zdôrazňuje potrebu zefektívniť cezhraničné kapitálové toky v rámci jednotného trhu s cieľom uľahčiť inovačným európskym startupom prístup k financovaniu;

Normy

117. je pevne presvedčený, že podpora interoperability a noriem EÚ má prvoradý význam pre podporu konkurencieschopnosti v technologickom sektore, pretože vďaka nej môžu byť výrobky prepojené a vzájomne fungovať, čím sa podporujú inovácie a otvorené trhy; pripomína, že interoperabilita aj spoločné technologické normy pripravujú pôdu pre fungovanie jednotného trhu;

118. zdôrazňuje, že Komisia musí zvýšiť svoju angažovanosť v rámci existujúcich globálnych normalizačných štruktúr a zamerať sa na medzinárodné zavádzanie európskych noriem prostredníctvom prístupu zdola nahor, aby sa zabránilo centralizácii;

Partnerstvá

119. víta záväzok EÚ rokovať o dohodách o digitálnom obchode, ktoré uľahčia rozvoj bezpečnej, odolnej a konkurencieschopnej digitálnej infraštruktúry v partnerských krajinách; nabáda Komisiu, aby zvýšila úsilie pri rokovaniach o dohodách o digitálnom obchode s ďalšími partnerskými krajinami;

120. vyzýva Komisiu, aby urýchlila technickú spoluprácu na multilaterálnych fórach, ako sú G7, Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj a Svetová obchodná organizácia (WTO), s cieľom vypracovať globálne normy pre digitálnu správu, reguláciu umelej inteligencie, cezhraničné toky údajov a vznikajúce technológie;

121. naliehavo vyzýva Komisiu, aby pokročila v rokovaniach o trvalom riešení moratória WTO na elektronický obchod s cieľom zabrániť zavedeniu digitálnych ciel a zabezpečiť, aby medzinárodný digitálny obchod zostal otvorený, predvídateľný a stimulujúci inovácie;

°

° °

122. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade a Komisii.